

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

LIPAS.fi-järjestelmä

Liikuntapaikat, ulkoilureitit ja virkistysalueet

Tilastot, kuntien taloustiedot ja olosuhde- ja saavutettavuusvertailut

Tapani Laakso, Liikuntatieteellinen tiedekunta

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Aiheet

Mikä on Lipas?

**Millaista tietoa Lippaassa on ja mihin tietoja
käytetään?**

Mitä haasteita tiedon keräämiseen liittyy?

Avointa dataa liikuntapaikoista

- Lipas-tietokantaan on kerätty tietoa Suomen liikuntapaikoista yli 20 vuoden ajan
- Järjestelmää ylläpitää Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellinen tiedekunta.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö rahoittaa Lipasta
- Tietojen ylläpito hoidetaan hajautetusti yhteistyössä kuntien liikuntatoimien ja muita liikuntatiloja hallinnoivien kanssa

Mikä on liikuntapaikka Lipas-tietokannassa?

- Liikuntaa ja/tai ulkoilua varten rakennettu tai varustettu paikka, alue tai reitti
- Julkinen, eli käytettävissä yleisölle joko pääsymaksulla tai ilman
- Kohde on hoidettu ja ylläpitäjä on tiedossa
- Kohteen käyttö ei perustu vain jokamiehen oikeuksiin

Mistä tiedot tulevat?

- Kuntien henkilöstö tallentaa oman kunnan tiedot Lipakseen web-käyttöliittymällä
- Muut liikuntapaikkojen omistajat tai ylläpitäjät täydentävät tietojaan
- Lipas-tiimi tarkistaa ja täydentää tietoja (erityisesti yksityisten tai valtion omistuksessa olevat paikat)
- Vuosittain Lipas-järjestelmää päivittää noin 150 – 180 kuntaa ja lähes kaikki kunnat päivittävät tietojaan 2 - 3 vuoden välein.
- Lipas-projekti järjestää tiedon ylläpitäjille koulutuksia tiedon ylläpitoon ja hyödyntämiseen. Toimenpiteitä kohdennetaan päivitysaktiivisuuden perusteella.
- Pienille kunnille tarjotaan aineiston ylläpitoon apua.

Liikuntapaikat pääluokittain 2014-2022

(Lipas.fi, Jyväskylän yliopisto)

Pääluokka	9/2014	11/2018	11/2020	2/2022
Virkistyskohteet ja palvelut	3 017	4 617	4 922	5 626
Ulkokentät ja liikuntapuistot	13 482	14 414	15 207	15 462
Sisäliikuntatilat	6 448	6 966	7 383	7 396
Vesiliikuntapaikat	2 868	2 806	2 797	2 779
Maastoliikuntapaikat	6 290	7 331	7 928	8 449
Veneily, ilmailu ja moottoriurheilu	302	322	319	321
Eläinurheilualueet	733	1 058	1 095	1 234
Huoltorakennukset	41	65	117	122
Yhteensä	33 181	37 569	39 768	41 389

Liikuntapaikkakohtaiset tiedot

- Liikuntapaikka
 - / Liikuntaa varten rakennetut liikuntapaikat (esimerkiksi liikuntasalit ja pallokentät)
 - / Liikuntaan ja ulkoiluun varustellut reitit (esimerkiksi kuntoradat, ladut ja retkeilyreitit)
 - / Virkistykseen ja ulkoiluun tarkoitettut alueet
- Kerättävä tieto vaihtelee liikuntapaikkatyypittäin
 - / Pakolliset perustiedot
 - / Liikuntapaikkakohtaiset lisätiedot

Esimerkkejä tietokannan tiedoista:

1. Liikuntapaikan tyyppi, omistaja ja rakennusvuosi

Valitse tyytit

Hae

2150 Liikuntasali

POISTA RAJAUKSET

Valitse aikaväli

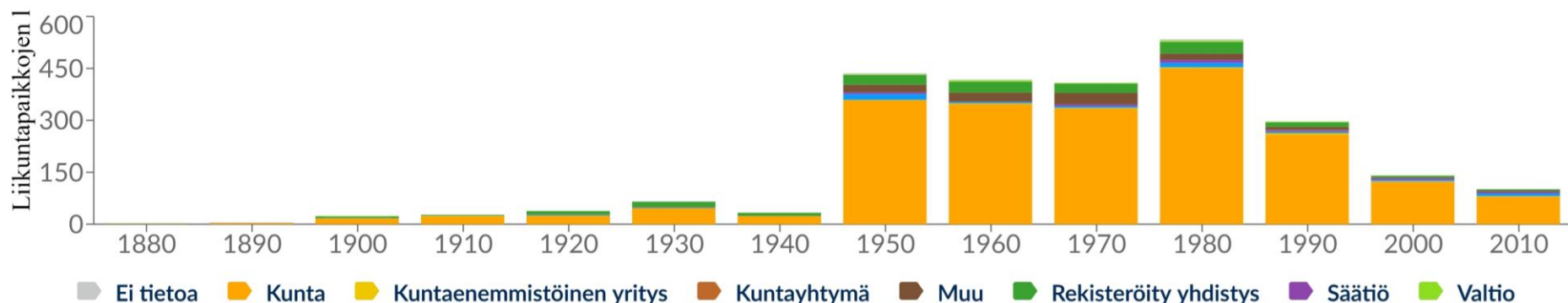
10v

Ryhmittely

Omistaja

LATAA EXCEL

Esimerkkejä tietokannan tiedoista:

2. Liikunta- ja nuorisotoimen taloustiedot

Valitse yksikkö
€ / Asukas

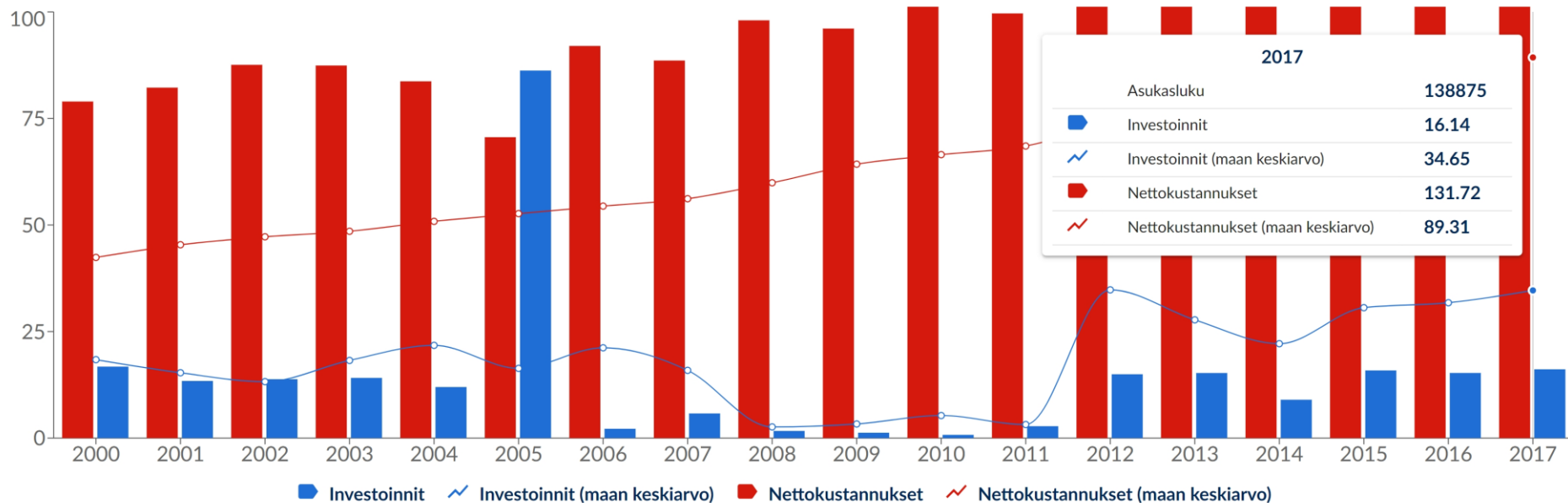
Valitse suuret
Investoinnit, Nettokustannukset

Valitse toimi
Liikuntatoimi

Valitse vuodet
2000 ... 2017

LATAA EXCEL

Esimerkkejä tietokannan tiedoista:

3. Liikuntapaikkarakentamisen avustukset

Rajaa kunnat

Hae

Rajaa tyytit

Hae

Valitse vuodet

2020

Valitse myöntäjä

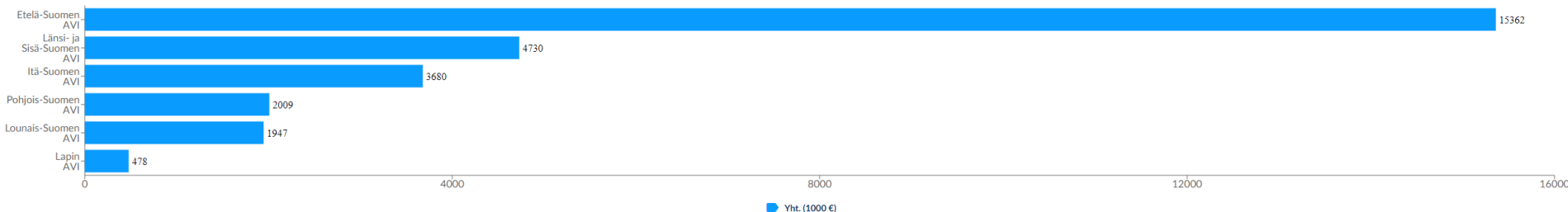
AVI, OKM

Ryhmittely

AVI-alue

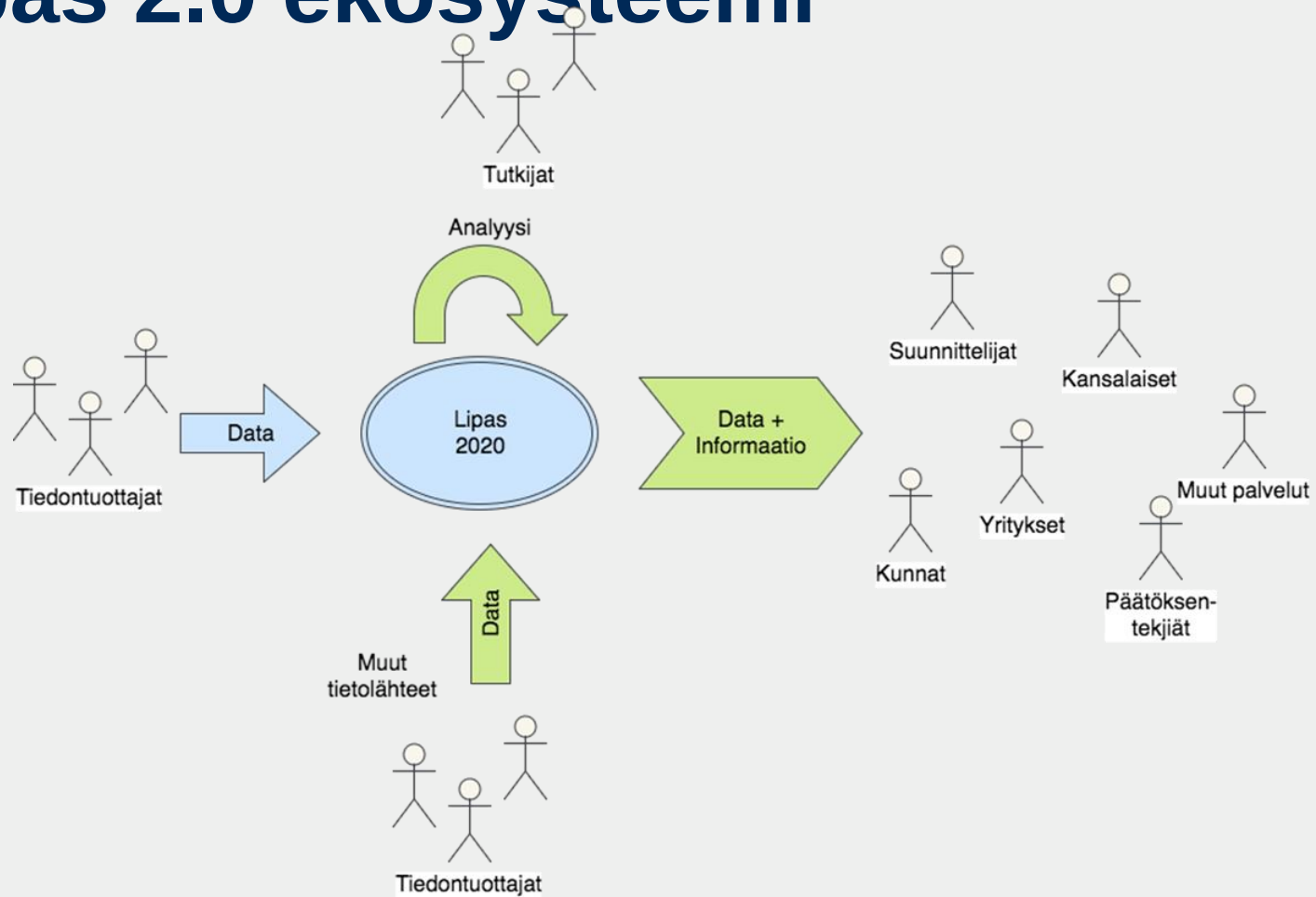

LATAA EXCEL

Lipas 2.0 ekosysteemi

Tiedunkeruun tavoite

- Tavoitteena käyttäjää hyödyttävä tieto
- Ei välttämättä liikuntapaikan käyttäjä...
 - ...vaan kunta, lajiliitto, yritys tai muu sähköisen palvelun tuottava toimija, jota liikuntapaikan käyttäjä hyödyntää.

Lipas on eri käyttäjille eri asioita:

- Passiivinen lajikohtaisen liikuntapaikkatiedon ”kotipesä”
 - / Tieto tallennetaan muiden käytettäväksi
- Aktiivinen tiedon tuottaja (rajapintakäyttö)
 - / Tieto tallennetaan omaa käyttöä/omia palveluita varten
- Proaktiivinen työn helpottaja (työkalut, tilastotiedot, rajapinnat)
 - / Tietoa hyödynnetään omassa työssä, uusien liikuntapaikkojen suunnittelussa ja omien liikuntapaikkojen kehittämisessä ja markkinoinnissa.

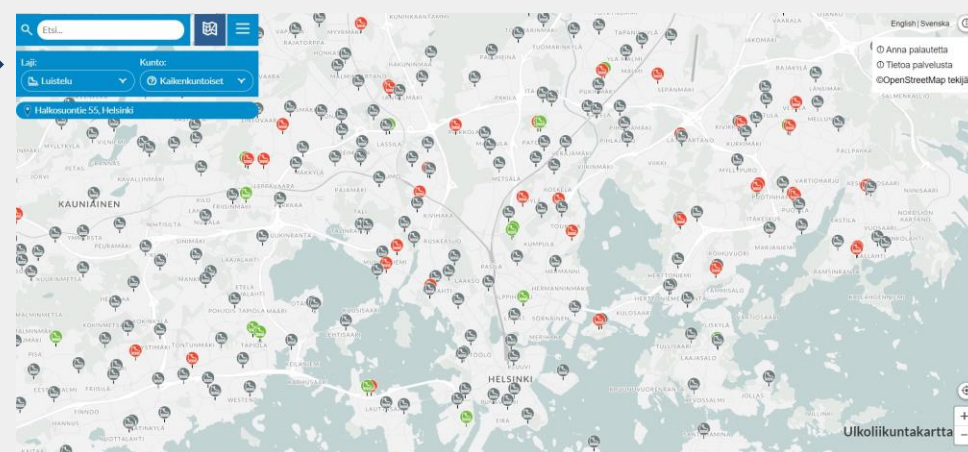
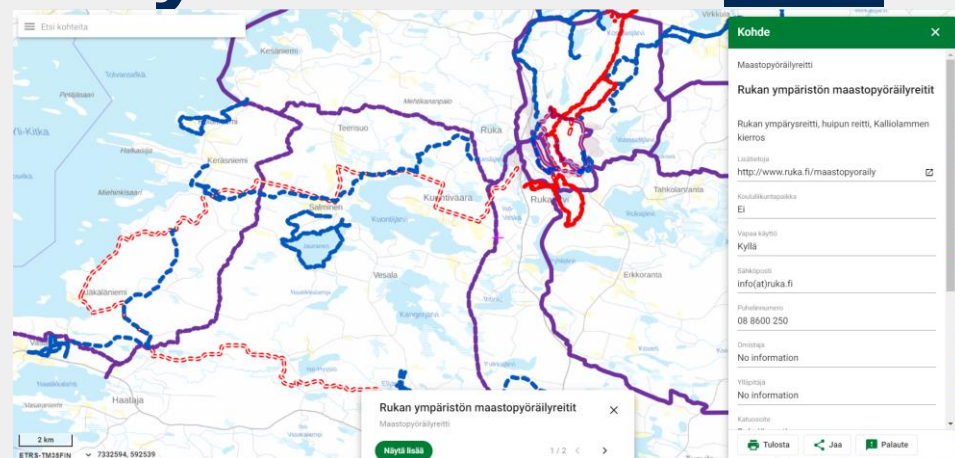

Mihin Lipas-tietoja käytetään?

- Liikuntapaikkarakentamisen seurannassa ja liikuntasuunnittelussa
- Tutkimuksessa
- Kunnan omista verkkopalveluissa

Muissa verkkopalveluissa:

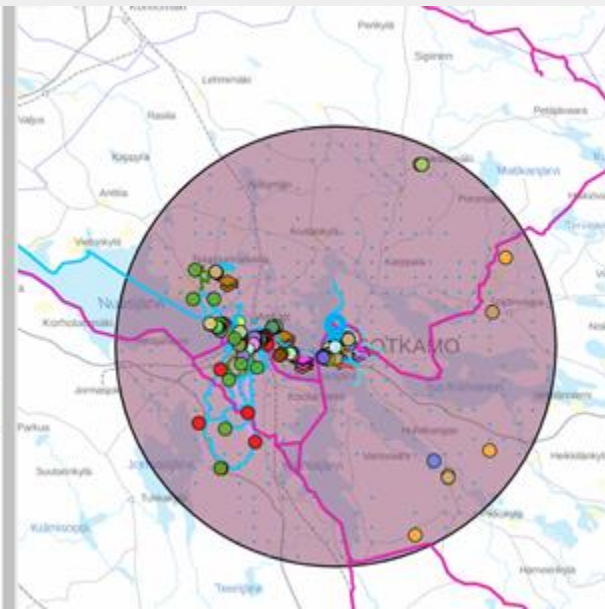
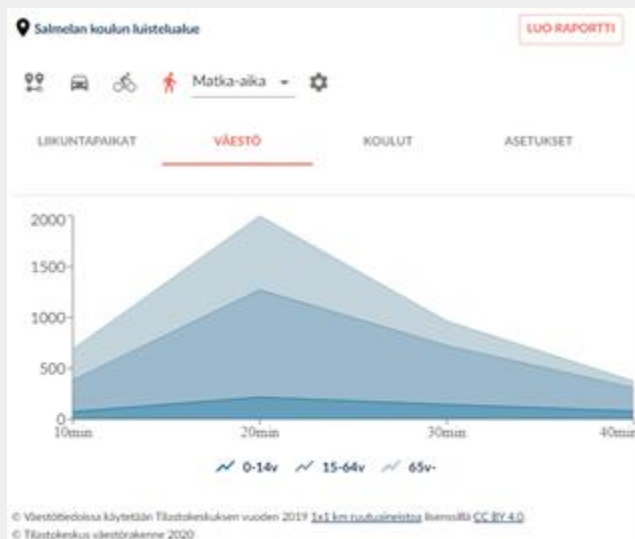
- Retkikartta.fi – Metsähallitus (n. 5 700 kohdetta)
- Pääkaupunkiseudun palvelukartta
Palvelukartta.hel.fi
- Finterest.fi
- Tässä.fi
- Teaviisari
- Liikuntapaikkarekisterinä
- Uimaan.fi
- Harrastuspassi-sovellus
- Ulkoliikunta.fi
- Linkit myös www.lipas.fi -etusivulla

Saavutettavuustyökalu

- Mahdollistaa olemassa olevan tai suunniteltavan liikuntapaikan saavutettavuuden arvioinnin eri kulkutavoilla joko matka-aikana tai etäisyytenä sekä näyttää valitun alueen väestön, muut liikuntapaikat ja koulut.
- Tavoitteena vastata kysymykseen: Miten ja millä perusteilla valitaan tarjolla olevista liikuntapaikan rakentamiskoista (tonteista) paras mahdollinen?

Maankäyttö

Palveluiden ja aktiviteettien kysyntä, tarjolla olevien aktiviteettien laatu, määrä ja sijoittuminen eli tarjonta.

Liikennejärjestelmä

Yksilölle koituvat matkakustannukset siirryttäessä kohteesta A kohteeseen B.

**Maantieteellinen
saavutettavuus (Geurs
& van Wee 2004)**

Ajallinen ulottuvuus

Ajan tuomat rajoitukset liikkumiselle.
Esim. yksilön oma aikabudjetti, aukioloajat tai joukkoliikenneaikataulut.

Yksilöt

Tarpeet ja mahdollisuudet, joita yksilöllä on, sekä kyky tyydyttää näitä tarpeita ja saavuttaa mahdollisuuksia ja aktiviteetteja.

Lipas tulevaisuudessa ja kehityshaasteet

- Liikuntapaikkatyypin ajantasaisuus nopeasti muuttuvassa liikuntakentässä
- Tietojen vertailtavuus, luotettavuus ja ajantasaisuus
- Erilaisten sähköisten järjestelmien lisääntyminen – kaikkia järjestelmiä mahdotonta päivittää, pyrittävä tietojen automatisoituun siirtoon järjestelmien välillä.
- Tietojen hyödyntämisen lisääminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.